

VERGİ MEVZUATI YÖNÜNDE BAĞIŞ VE YARDIMLAR REHBERİ

Gelir
Vergisi
Kanunu

Katma
Değer
Vergisi
Kanunu

Veraset
ve İntikal
Vergisi
Kanunu

Kurumlar
Vergisi
Kanunu

Özel
Tüketim
Vergisi
Kanunu

Harçlar
Kanunu

Damga
Vergisi
Kanunu

Belediye
Gelirleri
Kanunu

Ayrıntılı Bilgi İçin

www.gib.gov.tr

Bu Rahber, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
- Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Őubat/2023

Yayın No:456

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	8
I. GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI	8
1. İndirim Konusu Yapılabilecek Bağış ve Yardımlar	8
2. Gelir ve Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde Bağış ve Yardımların Gösterilmesi.....	9
2.1. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi.....	9
2.2. Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi	10
2.3. Bağış ve Yardımların Ortaklıklarda İndirilmesi	11
3. Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında Beyan Edilen Gelirin/ Kurum Azancınınin %5'ini Aşmamak Üzere İndirime Konu Edilebilecek Bağış ve Yardımlar	11
3.1. İlgili Kanun Maddeleri	11
3.2. Bağış ve Yardım Yapılabilecek Kurum ve Kuruluşlar.....	11
3.2.1. Gelir Vergisi Kanununa göre	11
3.2.2. Kurumlar Vergisi Kanununa göre	12
3.3. İndirim Tutarının Hesaplanması	12
3.3.1. Gelir Vergisi Kanununa göre	12
3.3.2. Kurumlar Vergisi Kanununa göre	12
4. Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında Beyan Edilen Gelirden/ Kurum Kazancından Tamamı İndirim Konusu Yapılabilecek Bağış ve Yardımlar	14
4.1. Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağışlar	14

4.1.1. İlgili kanun maddeleri.....	14
4.1.2. İndirim tutarı.....	14
4.1.3. Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD) Başkanlığı koordinasyonundaki yardım kampanyaları.....	14
4.2. Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar.....	16
4.2.1. İlgili kanun maddeleri.....	16
4.2.2. İndirim tutarı.....	16
4.3. Eğitim ve Sağlık Tesisleri ile İbadethaneler ve Din Eğitimi Verilen Tesislere İlişkin Bağış ve Yardımlar.....	16
4.3.1. İlgili kanun maddeleri.....	16
4.3.2. Bağış ve yardım yapılabilecek yerler.....	17
4.3.3. Kapsama dahil olan bağış ve yardımlar	17
4.3.4. Harcama ve bağışların niteliği ile indirim tutarı.....	18
4.3.5. Okul inşasına ilişkin bağışlar	19
4.3.6. İbadethaneler ve yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası ve/veya faaliyetine devam etmesi amacıyla vakıf veya derneklere yapılan bağışlar	19
4.3.7. Bağış ve yardımların belgelendirilmesi.....	20
4.3.7.1. Ayni bağış ve yardımların belgelendirilmesi	20
4.3.7.1.1. Ayni bağış ve yardımların işletmenin aktifinden veya stokudan çekilerek yapılması.....	20
4.3.7.1.2. Ayni bağış ve yardımların dışarıdan temin edilerek yapılması.....	20
4.3.7.2. Nakdi bağış ve yardımların belgelendirilmesi	21

4.4. Kültür ve Turizm Amaçlı Bağış ve Yardımlar.....	21
4.4.1. İlgili kanun maddeleri.....	21
4.4.2. Bağış ve yardım yapılabilecekler ile bağış, yardım ve harcamalar	21
4.4.3. İndirim tutarı.....	23
4.5. Gıda Bankacılığı Kapsamındaki Bağış ve Yardımlar	23
4.5.1. İlgili kanun maddeleri.....	23
4.5.2. Bağış ve yardım yapılabilecekler	23
4.5.3. Bağışa konu olacak mallar, bağışın niteliği ve tutarı	24
4.5.4. Bağışı yapanlarca düzenlenecek belgeler.....	24
4.5.4.1. Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi çerçevesinde indirim konusu yapılacak bağışlar.....	24
4.5.4.2. Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinde yapılan düzenleme çerçevesinde indirim konusu yapılacak bağışlar	25
4.5.4.3. Dernek ve vakıflarca düzenlenecek belge.....	25
4.5.5. Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi çerçevesinde gider kaydedilme	25
5. Aynı Bağış ve Yardımların Değeri	26
6. Yabancı Para Cinsinden Yapılan Bağış ve Yardımlar	26
7. Diğer Kanunlarda Yer Alan Düzenlemeler.....	26
7.1. İlköğretim ve Eğitim Kanunu	27
7.2. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun.....	27
7.3. Yükseköğretim Kanunu	27
7.4. Sosyal Hizmetler Kanunu	28
7.5. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu.....	28

7.6. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu	28
7.7. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Kanunu.....	28
7.8. Terörle Mücadele Kanunu.....	28
7.9. Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu.....	29
7.10. Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu.....	29
7.11. Kapadokya Alanı Hakkında Kanun.....	29
7.12. Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun.....	29
7.13. Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun	29
7.14. Uludağ Alanı Hakkında Kanun	30
II. KATMA DEĞER VERGİSİ (KDV) KANUNU UYGULAMASI	30
1. KDV Kanunu Kapsamında Bağış ve Yardımlar.....	30
1.1. Eğitim ve Sağlık Tesisleri ile Dini Tesislere İlişkin Bağış ve Yardımlar	30
1.2. KDV Kanununun (17/1) Maddesinde Sayılan Kurum ve Kuruluşlara Bedelsiz Olarak Yapılan Her Türlü Mal Teslimi ve Hizmet İfaları.....	32
1.3. Gıda Bankacılığı Kapsamında Yapılan Teslimler	33
1.4. Yabancı Devletlerin Türkiye'deki Diplomatik Temsilcilik ve Konsoloslukları ile Yabancı Hayır ve Yardım Organizasyonlarına Yapılan Teslim ve Hizmetler.....	33
1.5. Türkiye'de Faaliyet Gösteren Uluslararası Kuruluşlar ile Bu Kuruluşlara Bağlı Program, Fon, Temsilcilik ve Özel İhtisas Kuruluşlarına Yapılan Teslim ve Hizmetler	35

1.6. Milli Eğitim Bakanlığında Bilgisayar ve Donanımlarının Bedelsiz Teslimleri ile Bunlara İlişkin Yazılım Teslimi ve Hizmetleri.....	36
III. DİĞER VERGİ KANUNLARI UYGULAMALARI	37
1. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanunu Kapsamında Bedelsiz Teslimler.....	37
1.1. Kamu Kurumlarına Bedelsiz Mal Teslimlerinde ÖTV İstisnası.....	37
1.2. Tasfiyelik Malların Kamu Kurumlarına Bedelsiz Teslimlerinde ÖTV İstisnası	38
2. Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Kapsamında Bağış ve Yardımlar	38
2.1. İvazsız İntikalin Tanımı ve Vergiye Tabi Tutulması	38
2.2. Veraset ve İntikal Vergisinden Muaf Olan Şahıslar.....	39
3. Harçlar Kanununda Bağış ve Yardımlara İlişkin Düzenlemeler.....	39
3.1. Noter Harçları.....	39
3.2. Tapu ve Kadastro Harçları	39
3.3. Konsolosluk Harçları.....	40
4. Belediye Gelirleri Kanunu Kapsamında Bina İnşaat Harcından İstisna Olan Bina İnşaatları.....	40
5. Damga Vergisi Kanununda Bağış ve Yardımlara İlişkin Düzenlemeler	40

GİRİŞ

Vergi kanunlarımızda mükelleflerin yapacakları bağış ve yardımlara yönelik muhtelif istisna, muafiyet, indirim düzenlemeleri ile bağış ve yardımların vergi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesine imkân veren hükümler yer almaktadır.

Vergi mevzuatı dışında muhtelif kanunlarda yapılacak bağış ve yardımlara yönelik benzer düzenlemeler de bulunmaktadır.

Bu Rehberde başta gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi olmak üzere bağış ve yardımların vergi uygulamaları karşısındaki durumu açıklanmıştır.

Ayrıca, ülkemizde yaşanan doğal afetler nedeniyle başlatılan yardım kampanyaları kapsamında yapılan bağış ve yardımların vergi mevzuatı karşısındaki durumuna ilişkin açıklamalara da yer verilmiştir.

I. GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI

1. İndirim Konusu Yapılabilecek Bağış ve Yardımlar

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinde, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince beyannamede bildirilecek gelirlerden/kurum kazancından indirim konusu yapılabilecek bağış ve yardımlar düzenlenmiştir.

Bazı bağış ve yardımların tamamı, bazılarının ise mükelleflerce beyan edilen gelirin/kurum kazancının %5'ini (gelir vergisine münhasır olmak üzere kalkımda öncelikli yöreler için %10'u) aşmayan kısmı matrahtan indirim konusu yapılabilmektedir.

Bağış ve yardımlar; gelir ve kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmek suretiyle indirilebilmekte ve indirim konusu yapılacağı yılda mükelleflerin beyana tabi gelirin/kurum kazancının bulunması gerekmektedir.

İndirim konusu yapılabilecek bağış ve yardım tutarları her hal ve takdirde beyan edilen gelir/kurum kazancı ile sınırlıdır. İndirilemeyen kısım izleyen yıllara nakledilemez.

Bağış ve yardımların matrahtan indirilmesi için;

- Mevzuatta belirtilmiş olan kurum ve kuruluşlara yapılması,
- Makbuz karşılığı olması,
- Karşılıksız yapılması,
- Sadece ilgili dönem gelir ve kurum kazancından indirilmesi,
- Gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde ayrıca gösterilmesi,

gerekmektedir.

2. Gelir ve Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde Bağış ve Yardımların Gösterilmesi

2.1. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi

Yıllık gelir vergisi beyannamesinde, gelir bildirim yapılan **Tablo-2**'de, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (4), (5), (6), (7), (10) ve (11) numaralı bentlerindeki bağış ve yardımlar sırasıyla 30, 31, 32, 33, 37 ve 38 inci satırlarda yer almaktadır.

İndirim konusu yapılacak tutarın hesaplanmasında beyan edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları düşülmeden önceki tutar esas alınır.

2.2. Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi

Yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde, kazanç ve matrah bildirim yapılan **Tablo-5**'de, kazancın bulunması halinde indirilecek istisna ve indirimler altında Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerindeki bağış ve yardımlar, sırasıyla 66 ila 70 inci satırlarda yer almaktadır.

Kurumlar vergisi beyannamesinde yer alan sıraya göre, öncelikle risturnlar, Ar-Ge indirim, tasarım indirim ve sponsorluk harcamalarının indirime konu edilmesi sonrasında bir kazanç kalmış ise bu tutardan bağış ve yardımların indirilmesi gerekmektedir.

Kurumlar tarafından yapılan bağış ve yardımlar, bağış ve yardım yapıldığı tarihte kayıtlarda gider olarak dikkate alındığından, söz konusu bağış ve yardımların kurum kazancının tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider (KKEG) olarak dikkate alınması ve kurum kazancının yeterli olması halinde, beyanname üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurumlar vergisi matrahından indirilmesi gerekmektedir.

İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki [Ticari bilanço kârı – (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)] tutardır.

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu düzenlemelerine göre beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olan mükellefler, “beyan edilecek gelirlerden indirim” kulakçığında yer alan bağış ve indirim sekmelerini doldurmak suretiyle bağış ve indirimleri beyan edilen gelirden/kurum kazancından indirim konusu edebileceklerdir.

2.3. Bağış ve Yardımların Ortaklıklarda İndirilmesi

Adi ortaklık ve kollektif şirket ortaklıklarında, ortaklar gelir veya kurumlar vergisi mükellefidir. Bu sebeple, ortaklık tarafından yapılan bağış ve yardımlar, bağış ve yardımların yapıldığı ilgili yılda, ortakların hisseleri oranında, her ortak tarafından verilecek gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinde indirilebilir.

3. Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında Beyan Edilen Gelirin/Kurum Kazancının %5'ini Aşmamak Üzere İndirime Konu Edilebilecek Bağış ve Yardımlar

3.1. İlgili Kanun Maddeleri

Beyan edilen gelirin/kurum kazancının %5'ini aşmamak üzere indirime konu edilebilecek bağış ve yardımlar, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde düzenlenmiştir.

3.2. Bağış ve Yardım Yapılabilecek Kurum ve Kuruluşlar

3.2.1. Gelir Vergisi Kanununa göre

Gelir vergisi mükellefleri tarafından;

- Genel bütçeli kamu idarelerine,
- Özel bütçeli kamu idarelerine,
- İl özel idarelerine,
- Belediyelere,
- Köylere,
- Kamu yararına çalışan derneklere,
- Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara,

yapılan bağış ve yardımlar indirime konu edilebilecektir.

Kamuya yararlı dernekler ile Cumhurbaşkanı tarafından vergi muafiyeti tanınan vakıflar dışında kalan dernek ve vakıflara yapılan bağış ve yardımların gelir ve kurumlar vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılması mümkün değildir.

3.2.2. Kurumlar Vergisi Kanununa göre

Kurumlar vergisi mükellefleri; gelir vergisi mükellefleri tarafından indirime konu edilmek üzere bağış ve yardım yapılabilecek kuruluşlara ilave olarak, bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara aynı kapsamda yaptıkları bağış ve yardımları indirime konu edebilirler.

3.3. İndirim Tutarının Hesaplanması

3.3.1. Gelir Vergisi Kanununa göre

Gelir vergisi mükellefleri tarafından yapılacak söz konusu bağış ve yardımlar, beyan edilecek gelirin %5'ini aşmamak üzere indirim konusu yapılabilir. Kalkınmada öncelikli yöreler için bu oran %10 olarak belirlenmiştir.

İndirim konusu yapılacak tutarın hesaplanmasında beyan edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları düşülmeden önceki tutar esas alınır.

3.3.2. Kurumlar Vergisi Kanununa göre

Kurumlar vergisi mükellefleri de bağış ve yardımların o yıla ait kurum kazancının %5'ine kadar olan kısmını indirim konusu yapabilir. Ancak bu mükellefler için kalkınmada öncelikli yöreler bakımından ayrı bir oran belirlenmemiştir.

İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki [Ticari bilanço kârı – (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)] tutardır.

Örnek: (A) A.Ş.'nin 2022 yılı ticari bilanço karı 6.900.000 TL, kanunen kabul edilmeyen giderleri 900.000 TL, 2017 yılından devreden geçmiş yıl zararı 1.000.000 TL, dönem içi iştirak kazancı 500.000 TL ve 3 yıldır aktifinde tuttuğu gayrimenkulün satışından elde ettiği gelir 1.200.000 TL'dir.

(A) A.Ş. tarafından, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınmış olan (V) Vakfına makbuz karşılığı 800.000 TL bağışta bulunulmuştur. Kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden indirilebilecek bağış tutarı aşağıdaki gibi hesaplanır.

Ticari bilanço karı (A)	6.900.000
Kanunen kabul edilmeyen giderler (B)	900.000
İştirak kazancı istisnası (C)	500.000
Gayrimenkul satış kazancı istisnası (D) [(Kazancın %50'si) (1.200.000 x %50)]	600.000
Geçmiş yıl zararı (E)	1.000.000
İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı (F) [A – (C+E)]	5.400.000
Vakfa yapılan bağış ve yardımın üst sınırı (G) [F x %5]	270.000

Yukarıdaki hesaplama göre; (A) A.Ş. 800.000 TL bağışta bulunmuş olmasına rağmen bu bağışın 270.000 TL'sini beyanname üzerinden indirim konusu yapabilecektir.

4. Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında Beyan Edilen Gelirden/Kurum Kazancından Tamamı İndirim Konusu Yapılabilecek Bağış ve Yardımlar

4.1. Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağışlar

4.1.1. İlgili kanun maddeleri

Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan bağışlar, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde düzenlenmiştir.

4.1.2. İndirim tutarı

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından; Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan **ayni ve nakdi bağışların tamamı** matrahın tespitinde indirilebilir.

4.1.3. Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD) Başkanlığı koordinasyonundaki yardım kampanyaları

Afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetleri yürütmek üzere İçişleri Bakanlığına bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD) Başkanlığı kurulmuştur. Başkanlık Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri arasında sayılmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi ve Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında, Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan ayni ve nakdi bağışların tamamı beyan edilen gelir ve kurum kazancından indirilebilmektedir.

3/2/2021 tarihinde yayımlanan 3483 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı gereğince, bu tarihten itibaren ülkemizde meydana gelebilecek depremler sonrası zarar gören afetzedeler için AFAD Başkanlığı koordinasyonunda yardım kampanyaları yürütülmektedir.

Söz konusu yardım kampanyaları kapsamında, depremlerden etkilenen afetzedeler için AFAD Başkanlığınca ilan edilen hesaplara yapılan nakdi bağışların tamamı gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince indirim konusu yapılabilecektir.

Depremler sonrası genel hayatı olumsuz etkileyen şartların ortadan kaldırılması için gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince, işletmelerinde mevcut olan ya da dışarıdan temin edilen ihtiyaç malzemeleri de aynı olarak bağışlanabilmektedir. Aynı bağışlar; AFAD Başkanlığının kendisine yapılabileceği gibi AFAD'ın yönlendirdiği kamu kurum ve kuruluşlarına da yapılabilecektir. Bu kapsamda yapılan aynı bağışların tamamı, bağışa konu malların içeriğine ve ilgili kurumlarca teslim alındığına ilişkin belge düzenlenmesi kaydıyla, indirim olarak dikkate alınabilecektir.

Örneğin, Kahramanmaraş İli merkezli olan depremler için AFAD Başkanlığı koordinasyonunda yardım kampanyası başlatılmış olup afetzedelerin acil ihtiyaçlarının karşılanması için gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince bağış ve yardımlar yapılmaktadır.

Söz konusu kampanya çerçevesinde yapılan bağış ve yardımlar, yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirilebilecektir.

Diğer taraftan, bu kapsamda yapılan bağış ve yardımlarda KDV hesaplanmayacak ve bağışa konu mallara ilişkin yüklenilen KDV'ler de mükellefler tarafından indirim konusu yapılabilecektir. Ayrıca, AFAD'a yapılan bağışlarla ilgili olarak bu idareyle bağışlayanlar arasında düzenlenen kâğıtlar için damga vergisi de alınmayacaktır.

4.2. Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar

4.2.1. İlgili kanun maddeleri

Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine yapılan nakdi bağış ve yardımlar, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde düzenlenmiştir.

4.2.2. İndirim tutarı

İktisadi işletmeleri hariç Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan **nakdi bağış ve yardımların** tamamı indirim konusu yapılabilir.

Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyetinin iktisadi işletmelerine yapılan bağış veya yardımların gelir ve kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması ise mümkün değildir.

Anılan Dernek ve Cemiyete yapılacak **aynî bağış ve yardımlar** ise beyan edilecek gelirin/kurum kazancının %5'ini aşmamak üzere yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

4.3. Eğitim ve Sağlık Tesisleri ile İbadethaneler ve Din Eğitimi Verilen Tesislere İlişkin Bağış ve Yardımlar

4.3.1. İlgili kanun maddeleri

Söz konusu tesislere ilişkin bağış ve yardımlar, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenmiştir.

4.3.2. Bağış ve yardım yapılabilecek yerler

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından;

- Genel bütçeli kamu idarelerine,
- Özel bütçeli kamu idarelerine,
- İl özel idarelerine,
- Belediyelere,
- Köylere,

bu kapsamda bağış ve yardım yapılabilir.

4.3.3. Kapsama dahil olan bağış ve yardımlar

Aşağıda sayılan tesislerin inşası ve faaliyetlerinin devamı için yapılacak bağış ve yardımlar indirim konusu yapılabilmektedir.

- Okul,
- Sağlık tesisi,
- 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak kaydıyla öğrenci yurdu,
- Çocuk yuvası,
- Yetiştirme yurdu,
- Huzurevi,
- Bakım ve rehabilitasyon merkezi,
- Mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler,
- Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesisler,
- Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kampları.

Düzenlemedeki “okul” ifadesinden, doğrudan eğitim-öğretim hizmetlerinin verildiği temel birimlerin anlaşılması gerekmekte olup rehberlik ve araştırma merkezi, mesleki eğitim merkezi, iş eğitim merkezi, mesleki ve teknik eğitim merkezi ve akşam sanat okulları da bu kapsamda değerlendirilir.

“Sağlık tesisi” ifadesinden ise Sağlık Bakanlığınca sağlık tesisi kapsamında değerlendirilen kurum ve kuruluşların anlaşılması gerekmektedir.

“İbadethane” ve “yaygın din eğitimi verilen tesis” ifadelerinden, Diyanet İşleri Başkanlığınca ibadethane sayılan yerler ile Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi olan ve din eğitimi verilen tesisler anlaşılmalıdır.

Mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethanelerin umuma açık olması, inşasının mülki idare amirlerinin iznine istinaden gerçekleştirilmesi, inşa ve faaliyetine devam etmesi için yapılan bağış ve yardımların da yine mülki idare amirlerinin denetiminde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Yaygın din eğitimi verilen tesisler için yapılan harcamaların da Diyanet İşleri Başkanlığı teşkilatınca denetlenmesi gerektiği tabiidir.

4.3.4. Harcama ve bağışların niteliği ile indirim tutarı

Yukarıda belirtilen tesislerin;

- İnşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya
- Bu tesislerin inşası için yukarıdaki kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile
- Mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynî bağış ve yardımların,

tamamı gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilir.

Örnek: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullara yapılan aynı bağışlar gelir ve kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilir. Bu kapsamda, bir ilköğretim okuluna sınıflarda kullanılmak üzere alınan ve bağışlanan mobilya, mefruşat, akıllı yazı tahtaları vb. donanımlara ilişkin harcamalar gelir ve kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

4.3.5. Okul inşasına ilişkin bağışlar

Kamu kurum ve kuruluşları ile imzalanan protokol gereğince kamu arazisi üzerine okul yaptırılması halinde, söz konusu okul inşasına ilişkin olarak yapılan harcamalar, **harcamanın yapıldığı yıla ilişkin** gelir ve kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile imzalanan protokol gereğince şahsına ait arazi üzerine okul yaptıran mükelleflerce, söz konusu okul inşasına ilişkin olarak yapılan harcamalar, **okul inşaatının tamamlanarak teslim edildiği yıla ilişkin** gelir ve kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilir.

4.3.6. İbadethaneler ve yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası ve/veya faaliyetine devam etmesi amacıyla vakıf veya derneklere yapılan bağışlar

Mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası ve/veya faaliyetine devam etmesi **amacıyla kurulmuş bulunan vakıf veya derneklere yapılan bağışlar**, anılan kurumlardan alınan makbuzlara veya bunlar tarafından bankalarda açılan hesaplara yatırıldığına ilişkin alınan banka dekontlarına istinaden gelir ve kurum kazancından indirim konusu yapılabilir.

Ancak, bunlar dışındaki diğer dernek veya vakıflara bu amaçla yapılan bağış ve yardımların ise; mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası ve/veya faaliyetine devam etmesi amacıyla gerekli harcamaları finanse etmek üzere bağış ve yardım toplama amacıyla bir organizasyon oluşturulması ve bu hususta mülki

idare amirleri ile bir protokol yapılması, nakdi olarak yapılacak bağış ve yardımlar için sadece protokol kapsamındaki işte kullanılmak üzere bir hesap açılması ve yapılan bağış ve yardımların bu hesaba yatırılması, aynı olarak yapılan bağış ve yardımların protokol kapsamındaki işte kullanılmak üzere şartlı olarak makbuz karşılığında yapılması, banka dekontu ile makbuzda hangi amaçla yapıldığına ilişkin bir açıklamanın yer alması, yapılan bağış ve yardımların, sadece yapılacak o işle ilgili olarak mülki idare amirleri gözetim ve denetimi altında kullanılması şartlarıyla, tamamının kurum kazancından indirim konusu yapılabilmesi mümkün olacaktır.

4.3.7. Bağış ve yardımların belgelendirilmesi

Aynı veya nakdi olarak yapılan bağış ve yardımların gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince indirim olarak dikkate alınabilmesi için makbuz karşılığı yapılmış olması gerekli ve yeterlidir.

4.3.7.1. Aynı bağış ve yardımların belgelendirilmesi

4.3.7.1.1. Aynı bağış ve yardımların işletmenin aktifinden veya stokundan çekilerek yapılması

Aynı bağış ve yardımın, işletmenin aktifinden veya stokundan çekilerek bağışlanmış olması durumunda, mükelleflerin işletmeden çekip bağışladıkları değerler için fatura düzenlemesi, düzenlenen faturanın arka yüzüne faturada belirtilen değerlerin ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından bağış veya yardım olarak alındığına ilişkin şerh konularak yetkili kişiler tarafından imzalanmış olması yeterlidir.

4.3.7.1.2. Aynı bağış ve yardımların dışarıdan temin edilerek yapılması

Aynı değerlerin, mükelleflerce dışarıdan alınarak kamu kurum ve kuruluşuna bağışlanmış olması durumunda bu kurum ve kuruluş tarafından teslim alınacak değerler için teslimine ilişkin bir belge düzenlenmiş olması yeterli olup, düzenlenen belgede bağışlanan kıymetin değerinin, cinsinin ve miktarının tereddüde mahal bırakmayacak şekilde belirtilmiş olması gerekmektedir.

Ayrıca, bağışlanan değerlere ilişkin olarak düzenlenmiş olan faturaların arka yüzünde yukarıda belirtilen açıklamalar dahilinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yetkililerinin imzası bulunacaktır.

4.3.7.2. Nakdi bağış ve yardımların belgelendirilmesi

Nakdi bağış ve yardımların matrahtan indirilebilmesi, bağışı kabul eden kuruluşlarca verilecek makbuzla veya bu amaçla bankalarda açtırılan hesaplara yatırıldığına ilişkin banka dekontuyla belgelendirilmesi şartıyla mümkündür.

4.4. Kültür ve Turizm Amaçlı Bağış ve Yardımlar

4.4.1. İlgili kanun maddeleri

Kültür ve turizm amaçlı bağış ve yardımlar, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde düzenlenmiştir.

4.4.2. Bağış ve yardım yapılabilecekler ile bağış, yardım ve harcamalar

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından;

- Genel bütçeli kamu idareleri,
- Özel bütçeli kamu idareleri,
- İl özel idareleri,
- Belediyeler,
- Köyler,
- Kamu yararına çalışan dernekler,
- Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar,
- Bilimsel araştırma faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar,

tarafından yapılan veya

- Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen;

a) Kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin ticari olmayan ulusal veya uluslararası organizasyonların gerçekleştirilmesine,

b) lkemizin uygarlık birikiminin kültürü, sanatı, tarihi, edebiyatı, mimarisi ve somut olmayan kültürel mirası ile ilgili veya ülke tanıtımına yönelik kitap, katalog, broşür, film, kaset, CD ve DVD gibi manyetik, elektronik ve bilişim teknolojisi yoluyla üretilenler de dahil olmak üzere görsel, işitsel veya basılı materyallerin hazırlanması, bunlarla ilgili derleme ve araştırmaların yayınlanması, yurt içinde ve yurt dışında dağıtımı ve tanıtımının sağlanması,

c) Yazma ve nadir eserlerin korunması ve elektronik ortama aktarılması ile bu eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılmasına,

d) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı, yaşatılması, rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri yapılması ve nakil işlerine,

e) Kurtarma kazıları, bilimsel kazı çalışmaları ve yüzey araştırmalarına,

f) Yurt dışındaki taşınmaz Türk kültür varlıklarının yerinde korunması veya ülkemize ait kültür varlıklarının Türkiye'ye getirtilmesi çalışmalarına,

g) Kültür envanterinin oluşturulması çalışmalarına,

h) 2863 sayılı Kanun kapsamındaki taşınır kültür varlıkları ile güzel sanatlar, ağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki ürün ve eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılması ve güvenliklerinin sağlanması,

i) Somut olmayan kültürel miras, güzel sanatlar, sinema, ağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki üretim ve etkinlikler ile bu alanlarda araştırma, eğitim veya uygulama merkezleri, atölye, stüdyo ve film platosu

kurulması, bakım ve onarımı, her türlü araç ve teçhizatın tedariki ile film yapımına,

j) Kütüphane, müze, sanat galerisi ve kültür merkezi ile sinema, tiyatro, opera, bale ve konser gibi kültürel ve sanatsal etkinliklerin sergilendiği tesislerin yapımı, onarımı veya modernizasyon çalışmalarına,

ilişkin harcamalar ile bu amaçla makbuz karşılığı yapılan her türlü bağış ve yardımların indirilmesi mümkündür.

4.4.3. İndirim tutarı

Yukarıda bahsi geçen harcama, bağış ve yardımların %100'ü indirim konusu yapılabilir.

Bu çerçevede yapılacak bağış ve yardımlar için bağış yapılan projenin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından desteklendiği veya desteklenmesinin uygun görüldüğüne ilişkin ilgili Bakanlığın yazısının beyanname ekinde bağlı bulunulan vergi dairelerine verilmesi gerekmektedir.

4.5. Gıda Bankacılığı Kapsamındaki Bağış ve Yardımlar

4.5.1. İlgili kanun maddeleri

Gıda bankacılığı kapsamındaki bağış ve yardımlar, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde düzenlenmiştir. Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde de konuya ilişkin düzenleme yer almaktadır.

4.5.2. Bağış ve yardım yapılabilecekler

Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara yapılan bağış ve yardımlar matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilir.

Bağışı kabul edecek dernek veya vakfın tüzüğünde veya senedinde ihtiyacı bulunanlara bu kapsamda yardım yapabilmesine ilişkin hükümlerin bulunması gerekmektedir. Bununla beraber, dernek veya vakfın başka alanlarda da faaliyet gösteriyor olmasının, kamuya yararlı dernek veya vergiden muaf vakıf olup olmasının uygulama açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır.

Bağışın bu kapsamdaki dernek veya vakfa yapılmış olması gerektiğinden, ihtiyacı bulunanlara doğrudan veya başka organizasyonlar aracılığıyla yapılacak yardımların bu kapsamda yapılmış bağış olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

4.5.3. Bağışa konu olacak mallar, bağışın niteliği ve tutarı

Gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelinin tamamı indirim konusu yapılabilir.

Bağışlar, ihtiyaç sahiplerine bedelsiz olarak dağıtılmak şartıyla yapılmalıdır.

Gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddesi niteliği taşımayan veya şartlı olarak yapılmayan bağışlar, gıda bankacılığı kapsamında yapılacak bağış olarak değerlendirilmez.

4.5.4. Bağışı yapanlarca düzenlenecek belgeler

4.5.4.1. Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi çerçevesinde indirim konusu yapılacak bağışlar

Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi çerçevesinde indirim konusu yapılacak bağışlar, bağışa konu mal bedeli Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde belirtilen fatura düzenleme sınırının altında kalsa dahi mutlaka fatura ile belgelendirilir ve ayrıca taşıma için sevk irsaliyesi düzenlenir.

Bağışlanan mala ilişkin bilgileri eksiksiz olarak içerecek fatura, bağış yapılan dernek veya vakıf adına düzenlenir. Mal bedeli olarak faturada, bağışa konu malın maliyet bedeli (yüklenilen katma değer vergisi hariç) yazılır.

Faturada *“İhtiyaç sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır.”* ibaresinin yer alması zorunludur.

4.5.4.2. Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinde yapılan düzenleme çerçevesinde indirim konusu yapılacak bağışlar

Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinde yapılan düzenleme çerçevesinde, yıllık beyannamede yer alacak gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılacak işlemlerde bağış yapan tarafından bir belge düzenlenmesine gerek yoktur. Varsa bağış yapılan malın edinimine ilişkin belgelerin saklanması zorunludur.

4.5.4.3. Dernek ve vakıflarca düzenlenecek belge

Dernek ve vakıflar kendi mevzuatlarının öngördüğü belgeleri düzenleyerek bağış yapanlara bir örneğini verirler. Ticari faaliyetle uğraşanlarca düzenlenen faturalar dernek ve vakıf tarafından muhafaza edilir.

4.5.5. Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi çerçevesinde gider kaydedilme

Ticari işletmeye dahil malların bağışlanması durumunda bu malların maliyet bedeli Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi çerçevesinde gider kaydedilir. Bu işlem, faturanın bir yandan gelir bir yandan da gider kaydedilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

5. Aynı Bağış ve Yardımların Değeri

Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesine göre, bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teğkil eden mal veya hakkın varsa mukayyet değeri, yoksa Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonunca tespit edilecek değeri esas alınır.

Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince bağış ve yardımların nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu oluğturan mal veya hakkın maliyet bedeli veya kayıtlı değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonlarınca tespit edilecek değeri esas alınır.

Bağışlanan mal amortismanına tabi iktisadi kıymet ise bağışın parasal karęılıęının tespiti, ilgili sabit kıymetin aktif değerinden birikmiğ amortismanının dğlmesi ile geręekleřtirilir.

6. Yabancı Para Cinsinden Yapılan Bağış ve Yardımlar

Yabancı para cinsinden yapılan bağış ve yardımların indirim konusu yapılmasında, bağış ve yardımın yapıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen döviz alış kuru esas alınarak Türk lirasına çevrilen tutarlar dikkate alınır.

7. Diğer Kanunlarda Yer Alan Düzenlemeler

Bağış ve yardımlar hakkında vergi kanunlarındaki düzenlemeler dışında, özel kanunlarda bazı hükümler de bulunmaktadır. Bu bölümde, bağış ve yardımların indirim konusu yapılacağına yönelik hüküm bulunan bazı kanunlara yer verilmiğtir.

Bu kısımda sıralanan kanunlarda bağışların matrahtan indirimine iliğkin oran veya tutar olarak bir sınırlama ngrlmemiğtir. Bu itibarla yapılan bağışların tamamı indirilebilir.

7.1. İlköğretim ve Eğitim Kanunu

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi hükmü uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.2. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun

278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 13 üncü maddesi hükmü uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından bu kuruma (TÜBİTAK) makbuz mukabilinde yapılan nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.3. Yükseköğretim Kanunu

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 56 ncı maddesi gereğince yapılan aynı veya nakdi bağış ve yardımların tamamı, beyanname üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilir.

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından üniversitelere, yüksek teknoloji enstitüleri ile gelirlerinin en az dörtte üçünü münhasıran devlet üniversitelerinin faaliyetlerinin devam ettirilmesi ve desteklenmesini amaç edinmek üzere kurulan ve fiilen bu çerçevede faaliyette bulunan vakıflardan Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınanlara makbuz karşılığında yapılan **bağışlar**, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları hükümlerine göre yıllık beyanname ile bildirilecek gelirden ve kurum kazancından indirilebilir.

Aynı Kanunun Ek 7 nci maddesine göre, vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumları, bu Kanunun 56 ncı maddesinde yer alan mali kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan aynen istifade edeceklerinden bu kurumlara yapılan bağış ve yardımların da indirim konusu yapılması mümkündür.

7.4. Sosyal Hizmetler Kanunu

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 20 nci maddesi hükmü uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan ayni ve nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.5. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu

2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununun 101 inci maddesi hükmü uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan ayni ve nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.6. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu

3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 9 uncu maddesi hükmü uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan ayni ve nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.7. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Kanunu

3388 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Kanununun 3 üncü maddesi hükmü uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan ayni ve nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.8. Terörle Mücadele Kanunu

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesi hükmü uyarınca, bu Kanun hükümlerine göre aylık alan maluller ile hayatını kaybedenlerin dul ve yetimlerine hibe edilen gayrimenkullerin maliyet bedellerinin tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.9. Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu

4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanununun 12 nci maddesi uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılan bu Kanun hükümlerine göre kurulan ormanlarda, ağaçlandırma, bakım ve koruma masraflarının tamamı gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilecektir.

7.10. Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Ek 44 üncü maddesi hükmü uyarınca, Sandığa, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilecektir.

7.11. Kapadokya Alanı Hakkında Kanun

7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanunun 7 nci maddesi hükmü uyarınca, İdareye gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.12. Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun 45 inci maddesi hükmü gereğince, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

7.13. Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun

6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunun 11 inci maddesi hükmü gereğince; gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

7.14. Uludağ Alanı Hakkında Kanun

7432 sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanununun 8 inci maddesi hükmü gereğince; gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz mukabilinde yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

II. KATMA DEĞER VERGİSİ (KDV) KANUNU UYGULAMASI

1. KDV Kanunu Kapsamında Bağış ve Yardımlar

1.1. Eğitim ve Sağlık Tesisleri ile Dini Tesislere İlişkin Bağış ve Yardımlar

3065 sayılı KDV Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde; genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan;

- Okul,
- Sağlık tesisi,
- Yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu,
- Çocuk yuvası,
- Yetiştirme yurdu,
- Huzurevi,
- Bakım ve rehabilitasyon merkezi,
- Mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler,
- Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler,
- Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri,
- Gençlik ve izcilik kampları,

inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılacak teslim ve hizmetler KDV'den istisna tutulmuştur.

Söz konusu istisnadan; genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere bu idare ve kuruluşlarla protokol imzalamak suretiyle yukarıda sayılan tesisleri inşa eden/ettiren gerçek ve tüzel kişiler (kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu, kooperatif, dernek, vakıf ve benzerleri dahil), KDV mükellefi olup olmadığına bakılmaksızın faydalanır.

İstisna Kapsamına Giren İşlemler;

- İstisna kapsamına; yukarıda sayılan idarelere bağışlanmak üzere, sözü edilen tesislerin inşası dolayısıyla **bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler girmektedir.**
- İstisnadan faydalanılabilmesi için ilgili idare ve kuruluşlarla bağış protokolü imzalanması şarttır.
- İstisna kapsamındaki tesisin inşaatı ile birlikte bağışlanması öngörülen makine, teçhizat ve tefrişatın bağışta bulunacaklara teslimi, söz konusu makine, teçhizat ve tefrişatın tesisin kullanım amacına uygun olması, mutad olması ve bağış protokolünde açıkça belirtilmiş olması kaydıyla istisna kapsamında değerlendirilir.
- Söz konusu tesislerin belirli bir kısmının inşa edilmesine yönelik bağışta bulunulmasına dair protokol düzenlenmesi halinde, bağışta bulunan tarafından inşa edilmesi öngörülen kısımla ilgili yapılan teslim ve hizmetler de istisna kapsamında değerlendirilir.

Bu tesislerin tamamının veya belirli bir kısmının inşasına yönelik ilgili idare ve kuruluşlara nakdi olarak yapılan bağışlar, ilgili idare ve kuruluş tarafından istisna kapsamındaki tesislerin inşasına ilişkin yapılacak mal ve hizmet alımlarında kullanılsa bile bu alımlar istisna kapsamında değerlendirilmez.

Bu istisna kapsamında yapılan işlemlere ilişkin yüklenilen KDV indirilebilir, indirim yoluyla giderilemeyen KDV iade edilebilir.

1.2. KDV Kanununun (17/1) Maddesinde Sayılan Kurum ve Kuruluşlara Bedelsiz Olarak Yapılan Her Türlü Mal Teslimi ve Hizmet İfalari

KDV Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde; Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan;

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri,
- Özel bütçeli idareler,
- İl özel idareleri,
- Belediyeler,
- Köyler,
- İl özel idareleri, belediyeler ve köylerin teşkil ettikleri birlikler,
- Üniversiteler,
- Döner sermayeli kuruluşlar,
- Kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları,
- Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,
- Siyasi partiler,
- Sendikalar,
- Kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları,
- Kamu menfaatine yararlı dernekler,
- Tarımsal amaçlı kooperatifler,
- Cumhurbaşkanınca (önceden Bakanlar Kurulunca) vergi muafiyeti tanınan vakıflara,

bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları KDV'den istisna tutulmuştur.

Teslim ve hizmet bedeli ile ilgili herhangi bir alt ya da üst sınır söz konusu olmaksızın bu istisna uygulanır.

Bu istisna kapsamında yapılan işlemlere ilişkin yüklenilen KDV indirilebilir, ancak indirim yoluyla giderilemeyen KDV iade edilmez.

1.3. Gıda Bankacılığı Kapsamında Yapılan Teslimler

KDV Kanununun (17/2-b) maddesinde, fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi KDV'den istisna tutulmuştur.

Ayrıca, söz konusu maddelerin ihtiyacı olanlara bedelsiz olarak teslim edilmesi gerekmekte olup, bu teslimlere de KDV uygulanmaz.

Bu istisna kapsamında yapılan işlemlere ilişkin yüklenilen KDV indirilebilir, ancak indirim yoluyla giderilemeyen KDV iade edilmez.

1.4. Yabancı Devletlerin Türkiye'deki Diplomatik Temsilcilik ve Konsoloslukları ile Yabancı Hayır ve Yardım Organizasyonlarına Yapılan Teslim ve Hizmetler

KDV Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde; yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kurumlarına yapılan teslim ve hizmetler, Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak

yapacakları teslim ve hizmetlere ilişkin olmak kaydıyla KDV'den istisna tutulmuştur.

Bu kapsamda bedelsiz teslim edilecek mal ve hizmetler için herhangi bir sınırlama getirilmemiştir. Bu istisna kapsamında satın alınacak mal ve hizmet bedellerinin asgari sınırı KDV hariç 5.000 TL olması gerekir.

İstisnadan yararlanacak yabancı hayır ve yardım kurumlarının kanuni merkezinin yurt dışında bulunması ve Türkiye'de gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetini gerektiren herhangi bir faaliyette bulunmaması gerekir.

İstisnadan yararlanacak yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kurumları, bu Kanunun (17/1) inci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlara yapacakları teslimin niteliği, miktarı ve tutarına ilişkin bilgiler ile Türkiye'deki adreslerini belirten bir dilekçe ile Hazine ve Maliye Bakanlığına (Gelir İdaresi Başkanlığı) başvuruda bulunur.

Bu başvurunun değerlendirilmesi sonucunda, yabancı hayır ve yardım kurumlarının bağışlayacağı mal ve hizmetle ilgili alımlarında, KDV uygulamasına yönelik usul ve esasları belirten yazının ilgili kuruluş tarafından onaylı bir örneği satıcılara verilmek suretiyle, satıcılar tarafından düzenlenecek fatura ve benzeri belgede KDV'nin tahsil edilmemesi sağlanır.

Bu istisna kapsamında yapılan işlemlere ilişkin yüklenilen KDV indirilebilir, ancak indirim yoluyla giderilemeyen KDV iade edilmez.

1.5. Türkiye’de Faaliyet Gösteren Uluslararası Kuruluşlar ile Bu Kuruluşlara Bağlı Program, Fon, Temsilcilik ve Özel İhtisas Kuruluşlarına Yapılan Teslim ve Hizmetler

KDV Kanununun Geçici 26 ncı maddesinde; ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye’de faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar ile bu kuruluşlara bağlı program, fon, temsilcilik ve özel ihtisas kuruluşlarının sosyal ve ekonomik yardım amacıyla bedelsiz olarak yapacakları mal teslimi ve hizmet ifaları, bedelsiz mal teslimi ve hizmet ifaları ile ilgili mal ve hizmetlerin bunlara teslim ve ifası; ilgili kurum, temsilcilik, program, fon ve özel ihtisas kuruluşlarının Türkiye’deki faaliyetlerinin devamı veya ilgili kurumlara ilişkin uluslararası anlaşmaların yürürlükte bulunduğu süre içinde KDV’ den istisna tutulmuştur.

Evsahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye’de faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar ile bu kuruluşlara bağlı program, fon, temsilcilik ve özel ihtisas kuruluşlarının;

- Sosyal ve ekonomik yardım amacıyla bedelsiz olarak yapacakları mal teslimi ve hizmet ifaları,
- Bedelsiz mal teslimi ve hizmet ifaları ile ilgili mal ve hizmetlerin bunlara teslim ve ifası,

bu kuruluşların Türkiye’deki faaliyetlerinin devamı veya ilgili kurumlara ilişkin uluslararası anlaşmaların yürürlükte bulunduğu süre içerisinde istisna kapsamındadır.

Bu istisna kapsamında yapılan işlemlere ilişkin yüklenilen KDV indirilebilir, indirim yoluyla giderilemeyen KDV iade edilebilir.

1.6. Milli Eğitim Bakanlığına Bilgisayar ve Donanımlarının Bedelsiz Teslimleri ile Bunlara İlişkin Yazılım Teslimi ve Hizmetleri

KDV Kanununun Geçici 23 üncü maddesinde; Millî Eğitim Bakanlığına bilgisayar ve donanımlarının bedelsiz teslimleri ile bunlara ilişkin yazılım teslimi ve hizmetleri, bu mal ve hizmetlerin bağışı yapacak olanlara teslim ve ifası 31/12/2023 tarihine kadar KDV'den istisna tutulmuştur.

Bu istisna;

- Bilgisayar ve donanımları ile bunlara ilişkin yazılımların Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarına bedelsiz olarak teslimi ve/veya ifası ile
- Bu mal ve hizmetlerin bağışını yapacak olanlara teslim ve/veya ifasında,

geçerlidir.

Bu kapsamda, bilgisayar donanımları (mouse, klavye, antivirüs programları, data kablosu, montaj kablosu gibi), internet ve network ürünleri (modem, switch, kablolama), tarayıcı gibi ürünler ile işletim sistemi ve güvenlik yazılımlarının Milli Eğitim Bakanlığına (okul aile birliği dahil) bedelsiz teslimi ve/veya ifası ile bedelsiz teslimi yapacak olanlara teslimi ve/veya ifasında KDV uygulanmaz.

Bu istisna kapsamında yapılan işlemlere ilişkin yüklenilen KDV indirilebilir, ancak indirim yoluyla giderilemeyen KDV iade edilmez.

III. DİĞER VERGİ KANUNLARI UYGULAMALARI

1. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanunu Kapsamında Bedelsiz Teslimler

1.1. Kamu Kurumlarına Bedelsiz Mal Teslimlerinde ÖTV İstisnası

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, ÖTV mükelleflerince (IV) sayılı listede yer alan malların (çamaşır makinası, bulaşık makinası, buzdolabı, cep telefonu vb.) genel ve katma bütçeli dairelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz olarak teslimi veya bunlar tarafından bedelsiz olarak ithalinin vergiden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

İstisna uygulamasında, (IV) sayılı listede yer alan malların istisnadan yararlananlara bedelsiz olarak teslimi veya bunlar tarafından bedelsiz olarak ithali esastır. Sözü edilen mallar için nakdi veya aynı herhangi bir bedel ödenmesi halinde ÖTV istisnası uygulanmaz.

Söz konusu malların istisnadan yararlananlara tesliminde düzenlenecek faturalarda herhangi bir bedel gösterilmemesi şartıyla ÖTV hesaplanmaz. Gümrük idarelerince, ithal işlemlerini yapanlardan, ithal edilen malların istisnadan yararlanan kurumlarca bedelsiz edinildiğini gösteren belgeler aranır. Yurt içi teslimlerde de mükelleflerce, istisnadan yararlanan kurumlardan sözü edilen malların bedelsiz edinildiğine dair bir yazı istenir. ÖTV mükellefleri, bu istisna kapsamındaki teslimlerine ilişkin düzenlenen faturaya “ÖTV Kanununun (7/5) Maddesi Kapsamında İstisna Olduğundan ÖTV Hesaplanmamıştır.” şerhini ekler.

Bu kapsamda istisna uygulanan teslimlere ilişkin olarak, istisnadan yararlanan kurum yazısı ile faturanın aslının aynı olduğu işletme yetkililerince imzalanarak ve kaşe tatbik edilerek onaylanmış fotokopisi bir dilekçe ekinde vergi dairesine ibraz edilir.

1.2. Tasfiyelik Malların Kamu Kurumlarına Bedelsiz Teslimlerinde ÖTV İstisnası

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi hükmüne göre, (I) sayılı listede yer alan malların, Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin tabii afetler, bulaşıcı hastalıklar ve benzeri olağanüstü durumlarda genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi ile Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16/A maddesi uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin bu bentte sayılanlara bedelsiz teslimi vergiden müstesnadır.

Bu istisna, (I) sayılı listede yer alan malların Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz tesliminde ve Gümrük Kanunu uyarınca tabii afetler, bulaşıcı hastalıklar ve benzeri olağanüstü durumlarda yukarıda sayılanlara bedelsiz tesliminde uygulanabilir. Dolayısıyla bu amaçla yapılan teslimlerde ÖTV mükelleflerince herhangi bir bedel alınması halinde, söz konusu istisna uygulanamaz.

2. Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Kapsamında Bağış ve Yardımlar

2.1. İvazsız İntikalin Tanımı ve Vergiye Tabi Tutulması

İvazsız intikal tabiri, hibe yoluyla veya herhangi bir tarzda olan ivazsız iktisapları ifade eder.

Maddi ve manevi bir zarar mukabili verilen tazminatlar ivazsız sayılmaz.

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu kapsamında, Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye’de bulunan malların;

- Veraset tarihiyle veya
- Herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda,

bir şahıstan diğerk şahsa intikali veraset ve intikal vergisine tabidir.

Bu vergi, Türk tabiiyetinde bulunan şahısların ecnebi memleketlerde aynı yollardan iktisap edecekleri mallara da uygulanır.

2.2. Veraset ve İntikal Vergisinden Muaf Olan Şahıslar

Aşağıda yazılı şahıslar kendilerine yapılan bağışlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden muaftır;

- Amme idareleri, emekli ve yardım sandıkları, sosyal sigorta kurumları, umumi menfaate hadim cemiyetler, siyasi partiler ve bunlara ait olan veya bunların aralarında kurdukları teşekküllerden kurumlar vergisine tabi olmayanlar,
- Yukarıda sayılanlar dışında kalan hükmi şahıslara ait olup umumun istifadesi için ilim, araştırma kültür, sanat, sıhhat, eğitim, din, hayır, imar, spor gibi maksatlarla kurulan teşekküller.

Bu şahısların statüleri gereğince maksatları içinde usulüne uygun olarak yaptıkları yardımlardan veraset ve intikal vergisi alınmaz.

3. Harçlar Kanununda Bağış ve Yardımlara İlişkin Düzenlemeler

3.1. Noter Harçları

492 sayılı Kanununun 38 inci maddesi gereğince, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş muameleleriyle bu vakıflara yapılacak bağışlamalar noter harçlarına tabi tutulmaz.

3.2. Tapu ve Kadastro Harçları

492 sayılı Kanununun 59 uncu maddesi gereğince;

- Genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köylere,
- Kamu menfaatlerine yararlı dernekler ile Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara,

gayrimenkullerin ve sair aynı hakların bağışlanması nedeniyle yapılacak tescil ve şerh işlemlerinde tapu ve kadastro harçları alınmaz.

3.3. Konsolosluk Harçları

492 sayılı Kanununun 74 üncü maddesinin (f) bendi gereğince, yurt dışından Türkiye'deki kurum ve kuruluşlara hibe olarak yardım amacıyla gönderilecek mal, malzeme, araç ve gereçler için konsolosluklarda düzenlenecek hibe senetlerinden konsolosluk harcı alınmamaktadır.

4. Belediye Gelirleri Kanunu Kapsamında Bina İnşaat Harcından İstisna Olan Bina İnşaatları

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Ek 2 nci maddesinde bina inşaat harcından istisna olan bina inşaatları düzenlenmiştir.

Ek 2 nci maddenin (g) bendinde; karşılık gözetmeksizin Devlete devrolunmak şartıyla inşa edilen okullar ve öğrenci yurtları bina inşaat harcından istisna tutulmuştur.

5. Damga Vergisi Kanununda Başış ve Yardımlara İlişkin Düzenlemeler

488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun;

- “I-Resmi işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün “C) Kişilerden resmi dairelere verilen kağıtlar” alt başlıklı bölümünün (13) numaralı fıkrası gereğince; umumi hayata müessir afetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanundan faydalanacak kişiler tarafından verilecek taahhütname, beyanname ve akdedilecek mukaveleler ile yabancı memleketlerden Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca ithal olunacak her türlü alet, edevat ve malzemenin ithalinde düzenlenen kağıtlar, bağış ve yardım makbuzları,
- “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (55) numaralı fıkrası gereğince, genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile bağışlayanlar arasında düzenlenen kağıtlar

damga vergisinden istisnadır.

VERGİ İLETİŞİM MERKEZİ

189

**VERGİ MEVZUATI
BİLGİLENDİRME**

**İHBAR BİLDİRİMİ
VE SONUÇ
SORGULAMA**

**E-BEYANNAME
İŞLEMLERİ**

**VERGİ
DAİRELERİ
İŞLEM TALEBİ**

ÖNERİLER

BORÇ SORGULAMA

www.gib.gov.tr

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

[/gibsosyalmedya](https://www.facebook.com/gibsosyalmedya)

[/gibsosyalmedya](https://www.instagram.com/gibsosyalmedya)

[/gibsosyalmedya](https://www.youtube.com/gibsosyalmedya)

[/gibsosyalmedya](https://www.instagram.com/gibsosyalmedya)

[company/gibsosyalmedya](https://www.linkedin.com/company/gibsosyalmedya)

www.gib.gov.tr

**GELİR İDARESİ
BAŞKANLIĞI**